

T.C.
BURSA B L R K L K BÖLGE KURULU

Karar No:2019/197

Tarih:30/12/2019

ÜNVAN	AD SOYAD	S C L
Ba kan		
Üye		
Üye		
Üye		
Üye		
Üye		
Üye		
Katip		

K A R A R

Kurulumuzca 30/12/2019 tarihinde yapılan 2019/34 sayılı gündem toplantısında alınan karar gere i bilirki ilik listemizde..... sicil numarası ile kayıtlı bulunan..... hakkında ba latılmı olan 2018/23-24 ve 25 sayılı disiplin dosyalarının birlikte de erlendirilmesine karar verilmi olmakla;

6574 sayılı Bilirki ilik kanunun ve bu kanuna dayanılarak çıkartılmı olan Bilirki ilik Yönetmeli i yanında, 6100 sayılı HMK'nın "*Bilirki i ncelemesi*" ba lı nı ta ryan Be inci Bölümünde yer alan 266-289 maddeleri arasındaki hükümlerde, bilirki ili e hangi durumlarda ba vurulabilece i, görevlendirmeyi yapan merciler ile görevlendirilen bilirki ilerce dikkate alınması gereken temel ilkeler, bilirki ilik müessesesinin uygulama usulü ve denetlenmesi gibi bütün hususlarda ayrıntılı bir düzenleme yer almaktadır. Bu kapsamda burada bazı mevzuat hükümlerinin hatırlatılmasında yarar görülmü tür.

"Amaç ve kapsam

B L.KAN.MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; bilirki ilerin nitelikleri, e itimi, seçimi ve denetimine ili kin usul ve esasların belirlenmesi ile bilirki ilik için etkin ve verimli bir kurumsal yapı olu turulmasıdır.

(2) Bu Kanun adli ve idari yargı alanında yürütülen her türlü bilirki ilik faaliyetini kapsar.

Temel ilkeler

B L.KAN.MADDE 3- (1) Bilirki i, görevini dürüstlük kuralları çerçevesinde ba msız, tarafsız ve objektif olarak yerine getirir.

(2) Bilirki i, raporunda çözümlü uzmanlı ı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hususlar dı nda açıklama yapamaz; hukuki nitelendirme ve de erlendirmelerde bulunamaz.

(3) Genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesle inin gerektirdi i hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirki iye ba vurulamaz.

HMK.266/1,c.2 : "Genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesle inin gerektirdi i hukukî bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirki iye ba vurulamaz."

CMK.63/2,c.2 : "Genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesle inin gerektirdi i hukukî bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirki iye ba vurulamaz. "

(4) Bilirki i, kendisine tevdi olunan görevi bizzat yerine getirmekle yükümlü olup, görevinin icrasını kısmen yahut tamamen ba ka bir kimseye devredemez.

(5) *Bilirki i, görevi sebebiyle kendisine tevdi edilen bilgi ve belgelerin veya ö rendi i sırların gizlili ini sa lamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, bilirki ilik görevi sona erdikten sonra da devam eder.*

(6) *Çözümü uzmanlı ı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren sorun açıkça belirtilmeden ve inceleme yaptırılacak konunun kapsamı ile sınırları açıkça gösterilmeden bilirki i görevlendirilemez.*

HMK.266/1.c.2 = Mahkeme, çözümü hukuk dı nda, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde, taraflardan birinin talebi üzerine yahut kendili inden, bilirki inin oy ve görü ünün alınmasına karar verir

CMK.63/2.c.1 = Çözümü uzmanlı ı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde bilirki inin oy ve görü ünün alınmasına re'sen, Cumhuriyet savcısının, katılanın, vekilinin, üphelinin veya sanı ın, müdafinin veya kanunî temsilcinin istemi üzerine karar verilebilir.

(7) *Aynı konuda bir kez rapor alınması esastır; ancak rapordaki eksiklik veya belirsizli in giderilmesi için ek rapor istenebilir.*

(8) *Ulusal Yargı A ı Bili im Sistemi ile bu Sisteme entegre bili im sistemleri veya yazılımlar vasıtasıyla ula ılabilen bilgiler veya çözülebilen sorunlar için bilirki iye ba vurulamaz.*

Etik ilkelerin kapsamı ve etik ilkelere ba lılık

B L.YÖN.MADDE 6- (1) Sicile ve listeye kaydolun bilirki iler ile liste dı ndan görevlendirilen bilirki iler, bu Yönetmeli in 7 ila 14 üncü maddelerindeki ilkelere ve bilirki ilik göreviyle ba da tı ı ölçüde 13/4/2005 tarihli ve 25785 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu Görevlileri Etik Davranı lkeleri ile Ba vuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte düzenlenen etik ilkelere uymakla yükümlüdürler.

Yetkinlik ve mesleki özen

B L.YÖN.MADDE 7- (1) Bilirki i, adalete hizmet etme bilinciyle, görevini etkin, zamanında ve verimli biçimde yerine getirmeyi, sundu u hizmet kalitesini yükseltmeyi hedefler.

(2) *Bilirki i, oy ve görü ünü olu tururken uzmanlık alanına ait teknik terim ve ifadeleri, mümkün oldu u ölçüde, görevlendirmeyi yapan merci ve tarafların anlayabilece i bir dil ile açıklar.*

Ba ımsızlık

B L.YÖN.MADDE 8- (1) Bilirki i, görevlendirmeyi yapan mercie, davanın taraflarına ve kendi i verenine kar ı ba ımsız olup, görevini yalnızca uzmanlık alanındaki bilimsel verilere göre yerine getirir.

(2) *Bilirki i, ba ımsızlı ma zarar verebilecek veya böyle bir izlenim uyandırabilecek her türlü davranı ve ili kiden uzak durur.*

Dürüstlük ve tarafsızlık

B L.YÖN.MADDE 9-(1) Bilirki i, görevini dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi dü ünçe, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım yapmaksızın dürüstlük ve tarafsızlık ilkeleri o rultusunda yerine getirir.

(2) *Bilirki i, görev süresince do rudan veya dolaylı olarak uyu mazlı ın taraflarından elen uzman görü ü, danı manlık, hakemlik ya da buna benzer bir görevi kabul edemez.*

(3) *Bilirki i, yakınlarının veya i ili kisinin bulundu u ki i, kurum veya kurulu ların, taraftı oldu u ya da ilgili bulundu u davalarda görevlendirmeyi kabul edemez.*

Saygınlık ve güven

B L.YÖN.MADDE 10- (1) Bilirki i, görevinin saygınlı nı ve ki iler in adalete olan güvenini zedeleyen veya üpheye dü üren her türlü tavır ve davranı tan kaçınır.

(2) *Bilirki i, kendisine tevdi olunan görevin her türlü ki isel veya özel menfaatin üzerinde oldu u bilinciyle hareket eder; görevini layıkıyla yerine getirir.*

(3) *Bilirki i, görev almak amacıyla her türlü öneri veya giri imden kaçınır.*

Bilirki ilik sicilinin ve listesinin tutulması ile bilirki inin görevlendirilmesi

B L.KAN.MADDE 12/5:Adli ve idari yargıda görev alacak bilirki iler, bölge adliye mahkemelerinin yargı çevreleri esas alınmak suretiyle bilirki ilik bölge kurulları tarafından hazırlanan listelerden görevlendirilir.

HMK 268.MADDE :“Bilirki iler,bölge adliye mahkemelerinin yargı çevreleri esas alınmak suretiyle bilirki ilik bölge kurulu tarafından hazırlanan listede yer alan ki iler arasından seçilir.”

CMK 64/1.MADDE:“Bilirki iler, bölge adliye mahkemelerinin yargı çevreleri esas alınmak suretiyle bilirki ilik bölge kurulu tarafından hazırlanan listede yer alan ki iler arasından seçilir.”

Bilirki inin görev alanının belirlenmesi

HMK.MADDE 273- (1) Mahkeme, tarafların da görü ünü almak suretiyle bilirki inin görevlendirilmesine ili kin kararında, a a ıda belirtilen hususlara yer vermek zorundadır:

a) nceleme konusunun bütün sınırlarıyla ve açıkça belirlenmesi.

b) Bilirki inin cevaplamaı gereken sorular.

c) Raporun verilme süresi.

(2) Bilirki iye, görevlendirme yazısının ekinde, inceleyece i eyler, dizi pusulasına ba lı olarak ve gerekiyorsa mühürlü bir biçimde teslim edilir; ayrıca bu husus tutanakta gösterilir.

Bilirki inin görev alanının belirlenmesi ve bilirki iye bilgi verilmesi

B L.YÖN.MADDE 51-(1) Görevlendirilen bilirki iye, inceleme yaptırılacak konunun kapsamı ve sınırları yazılı olarak bildirilir ve açıkça anlatılır. Bu yazıda a a ıdaki hususlara yer verilir:

a) nceleme konusunun bütün sınırlarıyla ve açıkça belirlenmesi.

b) Bilirki inin cevaplamaı gereken sorular.

c) Takdir edilen bilirki i ücreti.

ç) Raporun verilme süresi.

d) Gerçe e aykırı mütalaada bulunması halinde 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 276 ncı maddesi uyarınca cezalandırılaca ı.

(2) Bilirki iye, inceleme konusu ile ilgili belgelerin aslı veya onaylı bir sureti dizi pusulasına ba lanarak imza kar ılı ı teslim edilir; ayrıca bu husus tutana a ba lanır. UYAP vasıtasıyla dosyanın incelenmesinin mümkün oldu u hallerde, dosya veya belge fizikî olarak teslim edilmez; bilirki iye UYAP üzerinden dosya inceleme yetkisi verilir.

Bilirki inin görev süresi

B L.YÖN.MADDE 52-(1) Bilirki i, görevlendirmeyi yapan merci tarafından verilen süre içinde raporunu hazırlayarak sunmakla yükümlüdür. Ancak i in niteli i itibariyle verilen süre içinde raporun hazırlanmasına imkân bulunmazsa, talebi halinde bilirki iye ek süre verilebilir.

(2) Belirlenen süre içinde raporunu vermeyen bilirki i görevden alınıp, yerine ba ka bir bilirki i görevlendirilebilir. Bu durumda, görevlendirmeyi yapan merci, görevden alınan bilirki iden o ana kadar yapmı oldu u i lemler hakkında açıklama yapmasını ve kendisine incelenmek üzere dizi pusulasına ba lanarak teslim edilen dosya ve eklerinin eksiksiz olarak hemen geri verilmesini ister.

(3) Bilirki i, kendisine verilen asıl veya ek süre dolmasına ra men mazeretsiz olarak raporunu sunmadı ı takdirde, raporunu verinceye kadar kendisine yeni bir bilirki ilik görevi verilemez. Görevlendirmeyi yapan merci bu durumu tespit etti inde derhal bölge kuruluna bildirimde bulunur.

(4) Görevden alınan bilirki inin hukuki ve cezai sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla, görevlendirmeyi yapan merci tarafından, gerekçesi belirtilmek suretiyle kendisine ücret ve masraf adı altında ödeme yapıp yapılmayaca na karar verilir. Ayrıca durum bölge kuruluna bildirilir.

Görevi kabul yükümlülü ü

B L.YÖN.MADDE 11- (1) Sicile ve listeye kayıtlı olan bilirki i kendisine verilen görevi kabulle yükümlüdür.

(2) Bilirki i, görevlendirildi i konuda uzmanlık bilgisi ve tecrübesinin yeterli olmadı nı, konunun kendi uzmanlık alanına girmedi ini, varsa görevi kabulden kaçınmasını haklı kılacak mazeretini, görevlendirmeyi yapan mercie bildirmekle yükümlüdür.

Bilirki inin bildirim ve çekinme yükümlülü ü

B L.YÖN.MADDE 53- (1) Bilirki i, kendisine tevdi olunan görevin, uzmanlı ı, özel veya teknik bilgiyi gerektirmedi ini, temel ve alt uzmanlık alanına girmede ini, inceleme konusu i ve i lemlerin açıklı a kavu turulması için alanında uzman ba ka bir bilirki i ile i birli ine ihtiyaç duydu unu veya varsa görevden çekinmeyi haklı kılacak bir mazeretinin bulundu unu, görevin kendisine verilme tarihinden veya çekinmeyi gerektirecek durumun sonradan ö renilmesi halinde bu tarihten itibaren en geç bir hafta içinde görevlendirmeyi yapan mercie bildirir.

Bilirki inin yetkileri

B L.YÖN.MADDE 54-(1) Bilirki i, yapaca ı ön incelemede, incelemeyi gerçekle tirebilmesi için bazı hususların önceden ara tırılması ve tespiti ile kendisine teslim edilen dosya ve belgelere ilave olarak ba ka kayıt ve belgelere ihtiyaç duyması halinde bir hafta içinde görevlendirmeyi yapan merciden talepte bulunur.

(2) Bilirki i, görev alanı veya sınırları hakkında tereddüde dü erse, bunun giderilmesini, görevlendirmeyi yapan merciden her zaman talep edebilir.

Bilirki ilik sicilinden ve listesinden çıkarma

B L.KAN.MADDE 13- (1) Bilirki iler, a a ıdaki artlardan birinin gerçekle mesi hâlinde sicilden ve listeden çıkarılır:

b) Kanuni bir sebep olmaksızın bilirki ilik yapmaktan kaçınılması veya raporun belirlenen süre içinde mazeretsiz olarak verilmesi;

c) Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larında bulunulması."

(2) Birinci fıkranın (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen hâllerde ihlalin niteli ine göre sicilden ve listeden çıkarma yaptırımı yerine uyarma veya bir yıla kadar geçici süreyle listeden çıkarma yaptırımı uygulanabilir."

Burada bir takım mevzuat hükümlerine yer verildikten sonra, bilirki i hakkında yapılmı olan ikayetler ile ilgili olu turulmu olan disiplin dosyaları ayrı ayrı incelenmi , ancak ikayet edilenin aynı bilirki i olması, ikayet edilen konular ve iddiaların niteli ine göre disiplin dosyalarının bir bütün olarak de erlendirilmek suretiyle neticelendirilmesi yoluna gidilmi tir.

1-2018/23 SAYILI D S PL N DOSYASI

Mü teki vekili .. tarafından, Bursa 3. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2017/23 esas sayılı dosyasında bilirki ilik yapan hakkında verilen ikayet dilekçesi üzerine ba latılan 2018/23 sayılı disiplin dosyası incelenmi tir.

ikayet dilekçesinin incelenmesinden özetle; bilirki iye raporunu 30 gün içinde teslim etmesi ihtarıyla dosyanın 27/10/2017 tarihinde teslim edilmi olmasına ve aradan bir seneye yakın süre geçmesine ra men bilirki i raporunun ibraz edilmedi i, bu nedenle dosyanın sürüncemede kaldı ı gerekçesiyle, bilirki i hakkında gerekli inceleme yapılarak bilirki ilik sicilinden çıkarılmasına karar verilmesinin talep edildi i görülmü tür.

ikayet dilekçesinin incelenmesi üzerine Kurulumuzca yapılan de erlendirme üzerine, " ikayet dilekçesinde belirtilen 2017/23 esas sayılı dava dosyası ile ilgili olarak Bursa 3. Sulh Hukuk Mahkemesine müzekkere yazılarak;

a- Bilirki i'nun, bu dosyada görevlendirme, katıldı ise ke if ve rapor hazırlaması amacıyla dosyanın kendisine teslim tarihinin neler oldu unun tespiti ile buna dair tutanak ve belgelerin birer suretlerinin,

b- Bilirki i'nun bilirki i raporunu ibraz edip etmedi inin, etmi ise ibraz tarihine ili kin tutanak ve belgeler ile rapordan birer suretinin;

c- ikayete konu edilen dosyada, bilirki i raporunun iddia edildi i ekilde geç ibraz edilmi olması halinde, bu sebeple tarafların hak kaybına veya yargılamanını uzamasına sebebiyet verillip verilmedi inin de erlendirilebilmesi açısından bilirki ilerinin görevlendirme tarihinden sonra yapılmı

olan tüm duru ma tutanaklarının, raporunu sunması için yapılmı ise muhtıra tutanak ve tebli lerinin, karara çıkmı ise gerekçeli karardan bir suretinin gönderilmesinin istenmesine" karar verilmi : bunun üzerine mahkemeden istenilen belgelerin geldi i, bilirki inin de savunmasını sunmu oldu u anlaşılmı tır.

Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2017/23 Esas sayılı dosyasından celbedilen evrakların incelenmesinden:

*Dosyada 26/10/2017 tarihinde yapılan duru mada verilen 2 nolu ara kararı ile "Davacının iddiası davalının savunması ile tüm dosya kapsamında toplanan kanıt durumuna göre dava tarihi itibariyle davacının davalıdan talep edilebilir alaca ının olup olmadığı varsa miktarının tespiti yönünden res'en seçilecek fotoğrafçı ve marka patent vekili bilirki isinden olu turulacak 2 ki ilik bilirki i heyetinden rapor aldırılmasına, her bir bilirki iye emek ve mesailerine kar ılık 400,00'er TL ücret takdiri ile gider avansından kar ılanmasına, gider avansı eksik kaldı nda tamamlanması için davacı vekiline 1 haftalık süre verilmesine, celse arasında rapor geldi inde taraflara tebli ine," karar verildi i;

*Verilmi olan bu arar karar üzerine mahkemece bilirki i olarak'nun seçilerek 27/10/2019 tarihili dosya teslim tutana ı ile dosyanın bu bilirki iye teslim edildi i ve bu dosya teslim tutana nda bilirki inin uzmanlık alanlarının "BORÇLAR HUKUKU UZMANI, MARKA PATENT UZMANI, TAZM NAT HESAPLAMA UZMANI, T CARET HUKUKU UZMANI AVUKAT" olarak gösterilmi oldu u;

*Dosyada 30/01/2018 tarihli duru ma sonunda "bilirki i raporunun beklenmesine, rapor ibrazında taraflara tebli ine" ; 29/03/2018 ve 22/05/2018 tarihli duru maların sonunda "bilirki i raporunun beklenmesine, bilirki iye muhtıra çıkartılmasına, rapor ibrazında taraflara tebli ine" ; 22/05/2018 tarihli duru ma sonunda "bilirki i raporunun beklenmesine, bilirki iye muhtıra çıkartılması, rapor ibrazında taraflara tebli ine" ; 02/10/2018 tarihli duru ma sonunda "bilirki i raporunun beklenmesine, bilirki iye muhtıra çıkartılmasına (bilirki inin kalemce uyarılmasına) , rapor ibrazında taraflara tebli ine" dair ara kararlar kurulmu oldu u;

*Bilirki inin Marka ve Patent Uzmanı olarak imzalamı oldu u ve Bilgisayar teknisyeni ile birlikte hazırlamı oldu u toplam 13 sayfadan olu an raporunu 10/12/2018 tarihinde mahkemeye sunmu oldu u;

*Bilirki i raporu içeri inde "Yukarıdaki tespitler ı ı nda, davalı belediye tarafından davacının izni olmadan 9 adet kullanım tespit edilmi olup, bu kullanımın 5846 sayılı yasanın 68. Maddesine göre mali haklara tecavüz fiilinin olu tu u sonucuna varılmı tır..." ekinde tespiti yer verildi i;

*Mahkemece 15/01/2019 tarihinden sonra yapılmı 07/02/2018 tarihli duru ma sonunda maddi ve manevi tazminat talepleri yönünden davanın kısmen kabulü ve kısmen reddine dair verilen hükümle davanın sonlandırıldı ı;

*Kurulumuzca yazılmı olan müzekkereye Mahkemece cevap verilirken yazılmı olan üst yazı içeri inde de "Mahkememizin 26/10/2017 tarihli duru masında, 1 foto rafçı ve 1 marka patent vekili bilirki isinden rapor aldırılmasının istendi i, 27/10/2017 tarihinde dosyanın Marka patent vekili bilirki i ' na teslim edildi i, ancak bilirki i listesinden foto rafçı bilirki inin bulunamadı ı, foto rafçı bilirki i bulunmasına kadar dosyanın, bilirki i ' nda atıl kaldı ı, rapora ba lanamadı ı, sonrasında yapılan ara tırmalarda Bilirki i ' ın foto rafçılık listansının oldu u ve haricen bilirki ilik yaptı ının bildirildi i, ancak sistemdeki kilit ve aksaklık nedeniyle uyap' a bilirki i olarak eklenemedi i. Bu süre zarfında 29/03/2018, 22/05/2018 ve 02/10/2018 tarihlerinde bilirki ilerinin uyarıldı ı, telefonla aranarak raporu ivedi bir ekilde sunmalarının istendi i. Bilirki ilerinin 10/12/2018 tarihinde raporu mahkememize sundukları, Mahkememiz dosyasının 07/02/2019 tarihinde karara çıktı ı" ekinde açıklamada bulunuldu u görülmü tür.

Bilirki i hakkında yapılmı olan bu ikayet ile ilgili vermi oldu u savunmasında özetle; " belirtilen dosyada tek bilirki i olarak görev yapmadı mı, dosyaya bilirki i olarak 27/10/2018 tarihinde atanmı ise de foto rafçı bilirki inin mahkemece aylar sonra görevlendirildi ini ve bu dosyanın görevlendirildi i foto rafçı bilirki isinden kendisine ancak 03/10/2018 tarihinde geldi ini,

raporun ise zaten 10/12/2018 tarihinde hazırlanıp sunuldu unu, buna göre raporunu dosyanın fiilen kendisine tesliminden itibaren bir hafta içinde hazırlanıp ibraz edildi ini, buna ra men yapılmı olan ikayetin yerinde olmadı ını" savunmu tur.

Bursa Bilirki ilik Bölge Kurulumuzun bilirki ilik sicil kayıtları incelendi inde, belirtilen dosyada bilirki i olarak görevlendirilen'nun sicil numarası ile "[65.01 AKTÜERYA (GÖREMEZL K /DESTEKTEN YOKSUN KALMA), 65.06 A LE VE M RAS MEVZUATINDAN KAYNAKLI N TEL KL HESAPLAMALAR, 65.10 BORÇLAR MEVZUATINDAN KAYNAKLI N TEL KL HESAPLAMALAR, 65.08 KAT MÜLK YET MEVZUATINDAN KAYNAKLI N TEL KL HESAPLAMALAR, 65.02 MEVZUATINDAN KAYNAKLI N TEL KL HESAPLAMALAR]" uzmanlık alanlarında kayıtlı bir bilirki i oldu u görülmü tür.

Mahkemece bilirki i görevlendirmesi için kurulmu olan 26/10/2018 tarihli ara karar incelendi inde ise *"Davacının iddiası davalının savunması ile tüm dosya kapsamında toplanan kanıt durumuna göre dava tarihi itibariyle davacının davalıdan talep edilebilir alaca ının olup olmadığı varsa miktarının tespiti yönünden bir fotoğrafçı ve marka patent vekili bilirki isi"* seçilmesine karar verilmi ve bu kapsamda MARKA VE PATENT UZMANI olarak görevlendirilmi ise de, esasen bu bilirki inin bu alan bakımından bir yetkilendirmesi bulunmadı ı anlaşılmı tür.

Her ne kadar mü tekivekilii tarafından, bilirki i hakkında raporunu süresinde vermedi i yönünde ikayette bulunulmu ise de, burada dikkat edilmesi gereken birinci nokta, bilirki inin kayıtlı oldu u uzmanlık alanının mahkemece verilen ara kararına uygun olup olmadığı, di er bir ifade ile mahkemenin bilirki i seçiminde, uygun uzmanlıktaki bir bilirki iyi görevlendirip görevlendirmed i hususunun ortaya konulması gerekir.

Esasında bilirki i görevlendirmesinden de önce burada görevlendirmeyi yapan mercilerce, elindeki dosyadaki uyu mazlı ın çözümünün *"genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesle inin gerektirdi i hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün bir konu"* olup olmadığını titizlikle de erlendirerek, genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesle inin gerektirdi i hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün bir konu olması halinde yasanın amir hükmü gere i bilirki i incelemesine gidilmemesi, bunun dı ında kalan yani *özel veya teknik bilgiyi gerektiren bir durum var ise ancak bu durumda* yukarıda belirtilen 6574 sayılı Bilirki ilik Kanunu ve ilgili yönetmelik ile HMK da gösterilen usul ve esaslar çerçevesinde bilirki i incelemesi yoluna ba vurulabilece ini dikkate alınmalıdır. Kurulumuzun genel manada 6574 sayılı yasa gere i bilirki ilerin sicilinin olu turulması ve denetiminin yapılması amacıyla olu turulmu idari bir kurul yapısı olması nedeniyle burada bilirki i görevlendirmesi yapan yargı mercilerinin bu konudaki takdir, tasarruf ve i lemleri de erlendirmemiz dı ında oldu undan, sadece ilgili mevzuatlarda geçen ve yukarıda da zikredilen bu temel kuralı burada belirtmekle yetinmek gerekmi tür.

Kural olarak görevlendirmeyi yapan mercilerin uyu mazlı ın çözümünde görevlendirece i bilirki ileri, Bilirki ilik Sicilinden ve uygun uzmanlık alanına sahip bilirki ilerden seçmesi gerekir. Görevlendirilmi olan bir bilirki inin de, Bilirki ilik Yönetmeli inin 11/2 ve 53/1 maddeleri gere ince *"kendisine tevdi olunan görevin, uzmanlı ı, özel veya teknik bilgiyi gerektirmedi ini veya temel ve alt uzmanlık alanına girmedi ini ... görevin kendisine verilme tarihinden veya çekinmeyi gerektirecek durumun sonradan ö renilmesi halinde bu tarihten itibaren en geç bir hafta içinde görevlendirmeyi yapan mercie bildirmesi"* de yasal bir zorunluluktur.

Di er bir nokta da görevlendirmeyi yapan merciler, HMK.273/1 ve Bilirki ilik Yönetmeli i 51/1 maddeleri gere i, görevlendirdikleri bilirki ilere *"inceleme yaptırılacak konunun kapsamı ve sınırlarının ne oldu u, inceleme konusunun bütüin sınırlarıyla ve açıkça belirleyerek bilirki iden cevaplamaı gereken soruların neler oldu u hususunda yazılı bir açıklamada"* bulunması gerekti i halde, bu dosyada bu bilirki iye hangi konularda inceleme yapması gerekti ine dair yazılı bir görevlendirme yapılmı de ildir. Böyle bir durum olsa yani incelemesi istenilen hususlar kendisine açıkça bildirilmemi olsa dahi bilirki inin, raporunda çözümünü uzmanlı ı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hususlar dı ında açıklama yapamaması, hukuki nitelendirme ve de erlendirmelerde bulunmaması gerekti i temel ilkesine uyması gerekir.

ikayete konu dosya incelendi inde;

Yukarıda açıklandı ı üzere bilirki i yetkili olmadığı alanda böyle bir görevi kabul etmekle

birlikte rapor hazırlaması için dosyanın kendisine 27/10/2018 tarihinde resmi olarak teslim edilmiş ise de, mahkemece bir foto rafçı bilirkişinin de dosyada görevlendirilmesine karar verildi ancak mahkemece foto rafçı bilirkişinin belirlenmesi sürecinin mahkeme tarafından uzun bir süre yapılamaması nedeninden kaynaklı olarak dosyanın bilirkişi'na fiilen geç verildiği;

Esasen raporunu süresinde sunmayan bilirkişilere muhtıra çıkarılması zorunlu olmamakla birlikte, yapılan duru malarda bilirkişi'na muhtıra çıkarılmasına karar verilmiş ise de dosyanın fiilen teslim edilmemesinden kaynaklı olduğu düşünülen nedenlerle dosyadan yazılı bir muhtıranın çıkartılmadığı, bu açıdan bakıldığında raporun geç sunulmasında bu bilirkişinin tek başına sorumlu tutulmasının hakkaniyet ile bağdaşmayacağı değerlendirilmiştir ;

Ancak;

A- Mahkemece uyu mazlının çözümü için bilirkişi olarak marka ve patent uzmanı görevlendirilmesi takdir edilmiş ise de, bilirkişi olarak görevlendirilen'nın, Bilirkişilik Sicilinde bu alanda uzmanlığının kayıtlı olmadığı görülmüştür; böyle bir durumda bu bilirkişinin Bilirkişilik Sicilinde marka ve patent konusunda yetkili olmadığını ve bu alanda yetkilendirilmediğini süresi içinde ilgili mahkemeye bildirerek Bilirkişilik Yönetmeliğinin 11/2 ve 53/1 maddeleri gereğince bilirkişilik görevinden çekinmesi gerekirken, böyle bir bildirim gitmeksizin rapor düzenleme yoluna gitmesi,

B-Görevlendiren mercii tarafından bilirkişiyi incelemesi istenilen hususlar ile ilgili yazılı bir açıklama yapılmamış ve bilirkişinin de görevlendiren merciden kendisinden özel ve teknik bilgi gerektiren hangi konularda rapor istenildiği hususunda bir izahat istemeden bilirkişinin "*Yukarıdaki tespitler ışığında, davalı belediye tarafından davacının izni olmadan 9 adet kullanım tespit edilmiş olup, bu kullanımın 5846 sayılı yasanın 68. Maddesine göre mali haklara tecavüz fiilinin oluştuğu sonucuna varılmıştır...*" ekinde hukuki nitelendirme ve değerlendirme niteliğindeki rapor hazırlanması yoluna gittiği anlaşılmış olup, bilirkişinin Bilirkişilik Yönetmeliğinin 11/2 ve 53/1 maddeleri gereğince öncelikle bilirkişilik görevinden çekinmesi gerekirken, böyle bir bildirim gitmeksizin, HMK.266/1 ve Bilirkişilik Kanununun 3/2 maddelerine aykırı olarak hukuki nitelendirme ve değerlendirme içeren rapor düzenleme yoluna gitmesi, mevzuata ve usule aykırı olarak olduğu değerlendirilmiştir.

2- 2018/24 SAYILI D S PL N DOSYASI

Müteki SS..... Kooperatifi temsilcileri..... ve tarafından, Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2009/75 esas sayılı dosyasında bilirkişilik yapan hakkında verilen şikâyet dilekçesi üzerine bağlatılan 2018/24 sayılı disiplin dosyası dosyası incelenmiştir.

Şikâyet dilekçesinin incelenmesinden özetle; "*Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2009/75 esas sayılı dosyasında bilirkişilik yapan'nın, bu dava dosyasında davalı olarak yer alan isimli kişinin daha önceden vekilliğini yaptığı ve halende vekalet ilinin devam ettiği, hatta aynı uyu mazlık konusu olay ile ilgili olarak Bursa 5. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2009/165 Değişik sayılı dosyasında vekil olarak tespit talebinde bulunduğu, daha önceden aynı sebepten kaynaklanan bir uyu mazlıkta..... vekili olduğuunu gizleyerek derdest dosyada bu davalılar lehine bilirkişilik görevinde bulunduğu, bilirkişi olarak görevlendirme yapıldığı sırada tarafları tanımadığına dair yeminli beyanda bulunmuş olması nedeniyle yalanda beyanda bulunarak mahkemeyi yanılttığı, ayrıca gerçeğe aykırı bilirkişi raporu düzenlediği iddia edilerek, bilirkişi hakkında gerekli incelemenin yapılmasının talep edildiği" görülmüştür. Şikâyet dilekçesinin incelenmesinden özetle; "*Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2009/75 esas sayılı dosyasında bilirkişilik yapan'nın, bu dava dosyasında davalı olarak yer alan isimli kişinin daha önceden vekilliğini yaptığı ve halende vekalet ilinin devam ettiği, hatta aynı uyu mazlık konusu olay ile ilgili olarak Bursa 5. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2009/165 Değişik sayılı dosyasında vekil olarak tespit talebinde bulunduğu, daha önceden aynı sebepten kaynaklanan bir uyu mazlıkta vekili olduğuunu gizleyerek derdest dosyada bu davalılar lehine bilirkişilik görevinde bulunduğu, bilirkişi olarak görevlendirme yapıldığı sırada tarafları tanımadığına dair yeminli beyanda bulunmuş olması nedeniyle yalanda beyanda bulunarak**

mahkemeyi yanılttı ı, ayrıca gerçe e aykırı bilirki i raporu düzenledi i iddia edilerek, bilirki i hakkında gerekli incelemenin yapılmasının talep edildi i görülmü tür.

ikayet dilekçesinin incelenmesi üzerine Kurulumuzca yapılan de erlendirme üzerine, " ikayet dilekçesinde belirtilen 2009/75 esas sayılı dava dosyası ile ilgili olarak Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesine müzekkere yazılarak;

a- Bilirki i'nun bilirki i olarak görevlendirme, katıldı ise ke if ve yemin-dosya teslim tutanakları ile bu dosya içersinde imzasının bulundu u tüm bilirki i raporlarından bir suretinin;

b-Bursa 5. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2009/165 De i ik sayılı dosyasının bu dosya içersinde olup olmadı unun tespiti ile bulunması halinde içersindeki vekaletler dahil tüm belgelerden bir suretinin istenmesine" karar verilmi : bunun üzerine mahkemeden istenilen belgelerin geldi i, bilirki inin de savunmasını sunmu oldu u anla ılımtır.

Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2009/75 Esas sayılı dosyasından celbedilen evrakların incelenmesinden:

**Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesinde bulunan 2009/75 esas sayılı dava dosyasının taraflarının, davacılarının..... ile, davalının ise..... Kooperatifi olup, davacılar tarafından davalı yüklenici kooperatif aleyhine, sözleşmeler gere i zamanında teslim edilmedi i iddia edilen ba ımsız bölümler ile ilgili tazminat talebine ili kin açılmı bir dava niteli inde oldu u;*

**Dava dosyasının bilirki i olarak görevlendirilen (HAR TA VE KONTROL MÜHEND S), (KAMULA TIRMA, ARAZ VE ARZA DE ERLEME, N AAT MÜHEND S) VE (BORÇLAR HUKUKU UZMANI, MARKA PATENT UZMANI, TAZM NAT HESAPLAMA UZMANI, T CARET HUKUKU UZMANI AVUKAT)'na 13/12/2017 tarihinde teslim edildi i;*

**Bilirki ilerin raporlarını 03/09/2018 tarihinde dosyaya sundukları, ikayet olunan'nun raporunun altında uzmanlık alanının Tazminat hesaplama Uzmanı olarak imzalamı oldu u;*

**Rapor içeri inde " ... Asıl mukavelenin di er tüm maddelerinin mer'i ve baki oldu u taraflarca kabul ve beyan edilmekle, ilk sözleşmedeki süreler geçerlili ini koruyacaktır. Taraflar arasında 01/09/2007 tarihli tasfiye sözleşmesi imzalanmı olup, taraflar bu sözleşme ile aralarındaki hukuki ihtilafa son vermişlerdir. Ancak bu sözleşme hükümleri gere i tarafların birbirlerini ibra etmeleri sözleşme hükümlerine aynen uyulması artına ba lı olup, bu artlara uyulmadı ı, sözleşme hükümlerinin yerine getirilmedi i, davalının bu sözleşme meden 2 yıl sonra Bursa 4. Asliye Hukuk mahkemesinin 2007/344 esas sayılı dosyasını açtı ı ve bu dosyada verilen karar ile taraflar arasındaki hukuki ili kinin sona erdi i, sonuç itibariyle bu sözleşmenin geçerlili inin bulunmadı ı yani yürürlü e girmedi i, yerle mi Yargıtay çtihatları gere ince taraflar arasındaki sözleşmenin ileriye etkili feshi kar ısında davacıların müsbet zararlarını talep edebilecekleri sonucuna varılmakla ilk sözleşme artları gere i hesaplama yapılması gerekecektir." ekinde bir de erlendirme de bulunulmu oldu u görülmü tür.*

Bilirki i hakkında yapılmı olan bu ikayet ile ilgili vermi oldu u savunmasında özetle; " iddia edilen konu ile ilgili olarak.....tarafından kendisine yakla ık 10 yıl kadar önce avukatlık vekaleti verilmesinin do ru oldu unu, bu vekalet ile bu ki i adına mahkemeden bir tespit yaptırıldı ını, ancak bu ki inin bu i lemle ilgili vekalet ücretini tam ödemedi i gibi sonradan defalarca istememesine ra men de alamadı ını, tespit i lemi sonrasında bu ki iyle ilgili hiçbir hukuki i lem ve yardım yapmadı ını, ayrıca tespit i leminden sonra da bi ki i ile hiçbir görüşmesinin olmadı ını, fiziki olarak vekalet devam etmi ise de hukuki olarak vekalet ili kisinin bulunmadı ını, ayrıca aradan geçen 10 yıl içinde bu ki i adına yaptı ı bir i lem bulunmadı ı gibi bu süre zarfında almı oldu u yüzlerce vekalet sebebiyle çokça müvekkil ile görüştü ünden 10 yıl önce yaptı ı tespit i lemini ve bu ki iyi hatırlamadı ını, bu ki inin o tarihte yanında çalı an di er bir avukat aracılı ı ile büroya gelmi bir ki i olabilece ini, ke if yapılmaksızın dosya üzerinden bilirki ilik görevi verilmesi nedeniyle tespit i lemini dahi hatırlamadı ından bilirki ilik görevi nedeniyle almı oldu u dosyayı iade etmedi ini, ikayetçi tarafın dosyada aleyhlerine olan raporlardan bahsetmedikleri gibi davacı tarafın da raporlara itiraz edildi ini, kaldı ki rapora ikayet edilmi ise de raporun üç ki ilik heyet

tarafından verildi ini, yakla ık 22 yıldır bilirki ilik yaptı nı ve 6000 e yakın rapora imza attı nı, yapılmı olan ikayetin yerinde olmadı m" belirtmi ;

Savunma dilekçesinin ekinde de bilirki i tarafından, mü teki tarafından ile adına Bursa 2. Noterli inden verilmi olan tarihli ve..... yevmiye nolu Genel Vekaletnameden bir suretin sunulmu oldu u görülmü tür.

Burada birinci nokta olarak, bilirki i'nun davacılarından tarafından Bursa 2. Noterli inden verilmi olan 06/02/2009 tarihli ve.....yevmiye nolu Genel Vekaletname ile vekil tayin edildi i, bu vekaletname ile'nun vekili olarak temelinde dava konusu aynı uyu mazlık ile alakalı olarak Bursa 5. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2009/165 De i ik sayılı dosyasında tespit talebinde bulundu u, bu konuda in aat mühendisi.....den alınan 12/02/2009 tarihli tespit raporunun dosyasına alınmı oldu u görülmü tür.

Esasında bilirki i görevlendirmesinden de önce burada görevlendirmeyi yapan mercilerce, elindeki dosyadaki uyu mazlı ın çözümünün "genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesle inin gerektirdi i hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün bir konu" olup olmadı nı titizlikle de erlendirerek, genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesle inin gerektirdi i hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün bir konu olması halinde yasanın amir hükmü gere i bilirki i incelemesine gidilmemesi, bunun dı nda kalan yani özel veya teknik bilgiyi gerektiren bir durum var ise ancak bu durumda yukarıda belirtilen 6574 sayılı Bilirki ilik Kanunu ve ilgili yönetmelik ile HMK da gösterilen usul ve esaslar çerçevesinde bilirki i incelemesi yoluna ba vurulabilece ini dikkate almalıdır. Kurulumuzun genel manada 6574 sayılı yasa gere i bilirki ilerin sicilinin olu turulması ve denetiminin yapılması amacıyla olu turulmu idari bir kurul yapısı olması nedeniyle burada bilirki i görevlendirmesi yapan yargı mercilerinin bu konudaki takdir, tasarruf ve i lemleri de erlendirmemiz dı nda oldu undan, sadece ilgili mevzuatlarda geçen ve yukarıda da zikredilen bu temel kuralı burada belirtmekle yetinmek gerekmi tir.

Yukarıda belirtilmi oldu u üzere Bilirki ilik Kanununa dayanılarak çıkartılmı olan Bilirki ilik Yönetmeli inin "Dürüstlük ve Tarafsızlık" ba lıklı 9/3. Maddesinde "Bilirki i, yakınlarının veya i ili kisinin bulundu u ki i, kurum veya kurulu ların, tarafı oldu u ya da ilgili bulundu u davalarda görevlendirmeyi kabul edemez." denilmekte olup, buna göre dosyalardaki taraflardan biriyle vekalet ili kisi bulunan, hatta ve hatta temelinde aynı uyu mazlık konusunda delil tespiti yaptı ran avukat ki inin, görülmekte olan böyle bir davada bilirki ilik yapmı olması, bilirki ilerde bulunması gereken dürüstlük ve tarafsızlık etik ilkesinin mutlak manada ihlali anlamına gelmektedir.

Bilirki ilik Yönetmeli inin 53/1 maddeleri gere ince "Bilirki i...varsa görevden çekinmeyi haklı kılacak bir mazeretinin bulundu unu, görevin kendisine verilme tarihinden veya çekinmeyi gerektirecek durumun sonradan ö renilmesi halinde bu tarihten itibaren en geç bir hafta içinde görevlendirmeyi yapan mercie bildirmesi" yasal bir zorunluluk oldu una göre, aralarında önceden vekalet ili kisi bulunmakta olan ve temelinde aynı uyu mazlık ile ilgili vekil sıfatıyla tespit talebinde bulunan avukat bilirki inin, kendisine bu dosyadan bilirki ilik görevi verilmesinden sonra dürüstlük ve tarafsızlık ilkesi gere i bu görevden çekilmesi ve bu durumu görevlendirmeyi yapan mahkemeye bildirmesi bildirmesi gerekirken, böyle bir yola gitmeksizin dosyaya bilirki i olarak rapor sunmu olması -ki bu raporda zaten " ... Asıl mukavelenin di er tüm maddelerinin mer'i ve baki oldu u taraflarca kabul ve beyan edilmekle, ilk sözleşme medeki süreler geçerlili ini koruyacaktır. Taraflar arasında 01/09/2007 tarihli tasfiye sözleşmesi imzalanmı olup, taraflar bu sözleşme ile aralarındaki hukuki ihtilafa son vermi lerdir. Ancak bu sözleşme hükümleri gere i tarafların birbirlerini ibra etmeleri sözleşme hükümlerine aynen uyulması artına ba lı olup, bu artlara uyulmadı ı, sözleşme hükümlerinin yerine getirilmedi i, davalının bu sözleşme meden 2 yıl sonra Bursa 4. Asliye Hukuk mahkemesinin 2007/344 esas sayılı dosyasını açtı ı ve bu dosyada verilen karar ile taraflar arasındaki hukuki ili kinin sona erdi i, sonuç itibarıyla bu sözleşmenin geçerlili inin bulunmadı ı yani yürürlü e girmedi i, yerle mi Yargıtay çti hatları gere ince taraflar arasındaki sözleşmenin ileriye etkili feshi kar ısında davacıların müsbet zararlarını talep edebilecekleri sonucuna varılmakla ilk sözleşme artları gere i hesaplama yapılması gerekecektir." denilmi olmakla yine mevzuata aykırı ekilde hukuki nitelendirme ve de erlendirme içeren bir rapor niteli inde hazırlanmı tır- yasaya aykırı olarak de erlendirilmi tir.

3- 2018/25 SAYILI D S PL N DOSYASI

.. ve tarafından sunulan 02/11/2018 tarihli dilekçe Bursa 2.Asliye Hukuk Mahkemesinin 2015/278 esas sayılı ve Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2014/475 esas sayılı dosyasında bilirki ilik yapan hakkında yapılan ikayet üzerine ba latılmı olan 2018/25 sayılı disiplin dosyasının incelenmi tir.

3/A- Bilirki ilik yapan hakkında, mü tekiler ve vekilleri ve tarafından, Bursa 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2015/278 esas sayılı dosyası ile ilgili olarak yapılan ikayet ili kin inceleme sonucunda:

ikayet dilekçesinin incelenmesinden; söz konusu dosya ile hukuka aykırı mirasçılık belgesini dayalı olarak tapu kütü ünde davalı adına olu turulan i tirak halindeki hissenin iptaline ili kin açılmı bir tapu iptali ve tescilinin talep edildi i, esasen dava konusu gayrimenkul hissesinin harca esas de erinin tespitine yönelik yapılan ke if yapılmı ve böyle bir ke ifte hukukçu bilirki iye gerek yok ise de mahkemece niteli i ve sıfatı belirtilmeden'nun da heyete dahil edildi ini, bu ekilde olu turulan heyet içersinde'nun bilirki i raporunda "ölünceye kadar bakma sözle mesinin muvazaa sebebiyle geçersizli i" konusu ile ilgili geni kuramsal açıklamalarda bulundu u, oysa davanın konusunun bu olmadı ı, kaldiki mahkemece yeni bir heyet olu turularak tam aksi yönde alınan rapora göre bir karar verildi ini, bu durumun sunulmu olan raporun dosyanın yeterince incelenmeden hazırlanmı oldu unu gösterdi i iddia edilerek, bilirki i hakkında gerekli incelemenin yapılmasının talep edildi i görülmü tür.

Bu ikayet dilekçesinin incelenmesi üzerine Kurulumuzca yapılan de erlendirme üzerine, " ikayet dilekçesinde belirtilen 2015/278 esas sayılı dava dosyası ile ilgili olarak Bursa 2. Asliye Hukuk Mahkemesine müzekkere yazılarak;

a- Bilirki i'nun bilirki i olarak görevlendirme, ke if ve yemin-dosya teslim tutanakları ile bu dosya içersinde imzasının bulundu u tüm bilirki i raporlarından bir suretinin;

b-Dosya karar çıkmı ise gerekçeli karardan bir suretinin, ve ayrıca dosyaya karara çıkmı olupta kesinle mi ise kesinle me erhinden bir suretinin istenmesine" karar verilmi tir.

Bursa 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2005/278 Esas sayılı dosyasından celbedilen evrakların incelenmesinden:

*Mahkemece verilen ke if ara kararı gere ince 22/12/20115 tarihinde, harita mühendisi bilirki isi, iin aat mühendisi bilirki iS ve konusunda uzman bilirki isi sıfatıyla'nun refakatiyle ta ınmaz üzerinde ke if icra edildi i; Ke if tutana ında bilirki ilerden inceleme yapması istenilen konularda herhangi bir açıklamada bulunulmadan "raporlarını 7 gün içinde sunmaları" gerekti i ihtarında bulunuldu u;

*Bu dosyanın belirtilen bilirki ilere dosyanın rapor tanzimi için 22/15/2015 tarihli teslim tutana ı ile teslim edildi i ve burada ikayet edilen bilirki inin uzmanlık alanlarının (BORÇLAR HUKUKU UZMANI, MARKA PATENT UZMANI, TAZM NAT HESAPLAMA UZMANI, T CARET HUKUKU UZMANI AVUKAT) olarak gösterilmi oldu u;

*Sunulmu olan 03/02/2016 tarihli rapor içeri inde ölünceye kadar bakma vaadine ve muvazaaya dayalı tapu iptal davalarında verilmi örnek Yargıtay kararlarının sunulmu oldu u görülmü tür.

Bilirki i hakkında yapılmı olan bu ikayet ile ilgili vermi oldu u savunmasında özetle; "verilen bilirki i raporunun kabulünün ve de erlendirmesinin, yeni bir heyetten rapor alınmasının yada alınmamasının yahut alınmı olan raporların hükme esas alınıp alınamayaca ının takdirinin mahkemeye ait oldu unu, karara esas alınmayan raporlardaki imzası bulunan tüm bilirki ilerinin hatalı kabul edilemeyece ini, bu güne kadar 36 ayrı mahkemeye 6000 den fazla rapor sundu unu" belirtmi tir.

Her ne kadar ikayet dilekçesi ile bilirki i hakkında dosyayı yeterince incelemeyen rapor sunmu oldu u yönünde ikayette bulunulmu ise de, burada dikkat

edilmesi gereken birinci nokta, bilirki inin kayıtlı oldu u uzmanlık alanının mahkemece verilen ara kararına uygun olup olmadığı, di er bir ifade ile mahkemenin bilirki i seçiminde, uygun uzmanlıktaki bir bilirki iyi görevlendirip görevlendirmed i hususunun ortaya konulması gerekir.

Esasında bilirki i görevlendirmesinden de önce burada görevlendirmeyi yapan mercilerce, elindeki dosyadaki uyu mazlı ın çözümünün "genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesle inin gerektirdi i hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün bir konu" olup olmadığını titizlikle de erlendirerek, genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesle inin gerektirdi i hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün bir konu olması halinde yasanın amir hükmü gere i bilirki i incelemesine gidilmemesi, bunun dı nda kalan yani *özel veya teknik bilgiyi gerektiren bir durum var ise ancak bu durumda yukarıda belirtilen 6574 sayılı Bilirki ilik Kanunu ve ilgili yönetmelik ile HMK da gösterilen usul ve esaslar çerçevesinde bilirki i incelemesi yoluna ba vurulabilece ini dikkate almalıdır.* Kurulumuzun genel manada 6574 sayılı yasa gere i bilirki ilerin sicilinin olu turulması ve denetiminin yapılması amacıyla olu turulmu idari bir kurul yapısı olması nedeniyle burada bilirki i görevlendirmesi yapan yargı mercilerinin bu konudaki takdir, tasarruf ve i lemleri de erlendirmemiz dı nda oldu undan, sadece ilgili mevzuatlarda geçen ve yukarıda da zikredilen bu temel kuralı burada belirtmekle yetinmek gerekmi tir.

Kural olarak görevlendirmeyi yapan mercilerin uyu mazlı ın çözümünde görevlendirece i bilirki ileri, Bilirki ilik Sicilinden ve uygun uzmanlık alanına sahip bilirki ilerden seçmesi gerekir. Görevlendirilmi olan bir bilirki inin de, Bilirki ilik Yönetmeli inin 11/2 ve 53/1 maddeleri gere ince "kendisine tevdi olunan görevin, uzmanlı ı, özel veya teknik bilgiyi gerektirmedi ini veya temel ve alt uzmanlık alanına girmedi ini ... görevin kendisine verilme tarihinden veya çekinmeyi gerektirecek durumun sonradan ö renilmesi halinde bu tarihten itibaren en geç bir hafta içinde görevlendirmeyi yapan mercie bildirmesi" de yasal bir zorunluluktur.

Di er yandan görevlendirmeyi yapan merciler, HMK.273/1 ve Bilirki ilik Yönetmeli i 51/1 maddeleri gere i, görevlendirdikleri bilirki ilere "inceleme yaptırılacak konunun kapsamı ve sınırlarının ne oldu u, inceleme konusunun bütü n sınırlarıyla ve açıkça belirleyerek bilirki iden cevaplama gereken soruların neler oldu u hususunda yazılı bir açıklamada" bulunması gerekti i halde, bu dosyada bu bilirki iye hangi konularda inceleme yapması gerekti ine dair yazılı bir görevlendirme yapımı de ildir. Böyle bir durum olsa yani incelemesi istenilen hususlar kendisine açıkça bildirilmemi olsa dahi bilirki inin, raporunda çözümü uzmanlı ı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hususlar dı nda açıklama yapamaması, hukuki nitelendirme ve de erlendirmelerde bulunmaması gerekir.

ikayet konusu rapora bakıldı nda, bilirki iye incelemesi istenilen olay ile ilgili açıkça bir görevlendirme yapılmamı ise de bilirki inin görevlendiren merciden kendisinden özel ve teknik bilgi gerektiren hangi konularda rapor istenildi i hususunda izahat istemeden, genel olarak hukuki nitelendirme ve de erlendirme niteli inde rapor hazırlanması yoluna gidildi i, hukuki nitelendirme ve de erlendirme istenilmesi noktasında bilirki inin Bilirki ilik Yönetmeli inin 11/2 ve 53/1 maddeleri gere ince bilirki ilik görevinden çekinmesi gerekirken, böyle bir bildirim gitmeksizin, HMK.266/1 ve Bilirki ilik Kanununun 3/2 maddelerine aykırı olacak ekilde hukuki nitelendirme ve de erlendirmeler içeren rapor düzenleme yoluna gitmi oldu u görülmekle bu husus mevzuata ve usule aykırı olarak oldu u de erlendirilmi tir.

3/B- Bilirki ilik yapan hakkında, Bir kısım davalı-kar ı davacılar vekilleri ve tarafından, Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2014/475 esas sayılı dosyası ile ilgili olarak yapılan ikayet ili kin inceleme sonucunda:

ikayet dilekçesinin incelenmesinden, özetle; söz konusu dosyada davacı tarafın talebinin kat kar ılı ı sözleşmenin hukuken geçerli oldu unun tespiti ile 200.bin TL. Cezai artın tahsilinin talep edildi i, kar ı davacı davalıların yani kendi taleplerinin ise sözleşmenin geçersizli inin tespiti ile sözleşmenin geriye etkili feshine ili kin oldu u, böyle bir davada hukukçu bilirki i olarak görevlendirilen bilirki i'nun sözleşmenin geçirli olup olmadığı hususunda bir açıklamadada bulunmadan "... Davalı arsa sahipleri tarafından, davacı yükleniciye uyarı ihtarı gönderilerek makul süre verilmeden fesih ihbarı gönderilmesi kar ısında feshin haklı olmadığı ..." ekinde bir tespit yaptı ı, ancak geçerli bir sözleşmenin feshinden bahsedilebilece i ortada iken

bilirki inin bu sözleşme menin geçerli olup olmadığı hususuna hiç de inmeden böyle bir tespit bulunmasının yerinde olmadığı, kaldı ki bu rapora karar yapıldığı oldukları itirazların kabul edilmesi üzerine oluşturulan yeni heyetin verdiği raporun, bilirki i.....'nın verdiği raporun tam aksi yönde olduğu, bu nedenle bilirki i hakkında gerekli incelemenin yapılmasının talep edildiği görülmüştür.

Bu ikayet dilekçesinin incelenmesi üzerine Kurulumuzca yapılan de erlendirme üzerine, " ikayet dilekçesinde belirtilen 2014/475 esas sayılı dava dosyası ile ilgili olarak Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesine müzekkere yazılarak;

a- Bilirki i 'nın bilirki i olarak görevlendirme, ke if ve yemin-dosya teslim tutanakları ile bu dosya içerisinde imzasının bulunduğu tüm bilirki i raporlarından bir suretinin;

b-Dosya karar çıkmı ise gerekçeli karardan bir suretinin, ve ayrıca dosyaya karara çıkmı olupta kesinle mi ise kesinle me erhinden bir suretinin istenmesine" karar verilmiştir.

Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2014/475 Esas sayılı dosyasından celbedilen evrakların incelenmesinden:

*Mahkemece verilen ara karar uyarınca dosyanın raporlarını hazırlamak üzere 31/01/2017 tarihli teslim tutanağı ile harita mühendisi....., inaat mühendisi..... ve hukukçu bilirki i olarak 'na, raporlarını 30 gün içinde ibraz etmek üzere teslim edildiği;

*Sunulmuş olan 06/03/2017 tarihli bilirki i raporu içeriğinde "... Davalılar tarafından sözleşme meden sonra geçen sürenin 2,5 yıl olması nedeni ile davacı yükleniciye uyarı ihtar çekilmeden fesih ihbarında bulunulması karısında feshin haklı olmadığı sonucuna varılmıştır....Davalı arsa sahipleri tarafından, davacı yükleniciye uyarı ihtar gönderilerek makul süre verilmeden fesih ihbarı gönderilmesi karısında feshin haklı olmadığı ..." ekinde tespitlerin yer aldığı görülmüştür.

Bilirki i hakkında yapılmış olan bu ikayet ile ilgili vermiş olduğu savunmasında özetle; "verilen bilirki i raporunun kabulünün ve de erlendirmesinin, yeni bir heyetten rapor alınmasının yada alınmamasının yahut alınmış olan raporların hükme esas alınıp alınamayacağı takdirinin mahkemeye ait olduğu, karara esas alınmayan raporlardaki imzası bulunan tüm bilirki ilerin hatalı kabul edilemeyeceğini, bu güne kadar 36 ayrı mahkemeye 6000 den fazla rapor sunduğunu" belirtmiştir.

Her ne kadar ikayet dilekçesi ile bilirki i .. hakkında sunmuş olduğu raporunda hukuki nitelendirme ve de erlendirmelerde bulunmuş olduğu yönünde ikayette bulunulmuş ise de, burada dikkat edilmesi gereken birinci nokta, bilirki inin kayıtlı olduğu uzmanlık alanının mahkemece verilen ara kararına uygun olup olmadığı, diğer bir ifade ile mahkemenin bilirki i seçiminde, uygun uzmanlıktaki bir bilirki iyi görevlendirip görevlendirmede i hususunun ortaya konulması gerekir.

Esasında bilirki i görevlendirmesinden de önce burada görevlendirmeyi yapan mercilerce, elindeki dosyadaki uyuşmazlığın çözümünün "genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün bir konu" olup olmadığını titizlikle de erlendirerek, genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün bir konu olması halinde yasanın amir hükmü gereğince bilirki i incelemesine gidilmemesi, bunun dışında kalan yani özel veya teknik bilgiyi gerektiren bir durum var ise ancak bu durumda yukarıda belirtilen 6574 sayılı Bilirki ilik Kanunu ve ilgili yönetmelik ile HMK da gösterilen usul ve esaslar çerçevesinde bilirki i incelemesi yoluna başvurulabileceğini dikkate almalıdır. Kurulumuzun genel manada 6574 sayılı yasa gereğince bilirki ilerin sicilinin oluşturulması ve denetiminin yapılması amacıyla oluşturulmuş idari bir kurul yapısı olması nedeniyle burada bilirki i görevlendirmeyi yapan yargı mercilerinin bu konudaki takdir, tasarruf ve i lemleri de erlendirmemiz dışında olduğu, sadece ilgili mevzuatlarda geçen ve yukarıda da zikredilen bu temel kuralı burada belirtmekle yetinmek gerekmiştir.

Kural olarak görevlendirmeyi yapan mercilerin uyuşmazlığın çözümünde görevlendireceği bilirki ileri, Bilirki ilik Sicilinden ve uygun uzmanlık alanına sahip bilirki ilerden seçmesi gerekir. Görevlendirilmiş olan bir bilirki inin de, Bilirki ilik Yönetmeliğinin 11/2 ve 53/1 maddeleri gereğince "kendisine tevdi olunan görevin, uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektirmediğini veya temel ve alt uzmanlık alanına girmediğini ... görevin kendisine verilme tarihinden veya çekinmeyi gerektirecek durumun sonradan öğrenilmesi halinde bu tarihten itibaren en geç bir hafta içinde görevlendirmeyi

yapan mercie bildirmesi" de yasal bir zorunluluktur.

Di er yandan görevlendirmeyi yapan merciler, HMK.273/1 ve Bilirki ilik Yönetmeli i 51/1 maddeleri gere i, görevlendirdikleri bilirki ilere "inceleme yaptırılacak konunun kapsamı ve sınırlarının ne oldu u, inceleme konusunun bütü n sınırlarıyla ve açıkça belirleyerek bilirki iden cevaplama sı gereken soruların neler oldu u hususunda yazılı bir açıklamada" bulunması gerekti i halde, bu dosyada bu bilirki iye hangi konularda inceleme yapması gerekti ine dair yazılı bir görevlendirme yapılmı de ildir. Böyle bir durum olsa yani incelemesi istenilen hususlar kendisine açıkça bildirilmemi olsa dahi bilirki inin, raporunda çözümü uzmanlı ı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hususlar dı nda açıklama yapamaması, hukuki nitelendirme ve de erlendirmelerde bulunmaması gerekir.

ikayet konusu rapora bakıldı nda, bilirki iye incelemesi istenilen olay ile ilgili açıkça bir görevlendirme yapılmamı ise de bilirki inin görevlendiren merciden kendisinden özel ve teknik bilgi gerektiren hangi konularda rapor istenildi i hususunda izahat istenmeden, "... Davalılar tarafından sözle meden sonra geçen sürenin 2,5 yıl olması nedeni ile davacı yükleniciye uyarı ihtarı çekilmeden fesih ihbarında bulunulması kar ısında feshin haklı olmad ı sonucuna varılmı tır...Davalı arsa sahipleri tarafından, davacı yükleniciye uyarı ihtarı gönderilerek makul süre verilmeden fesih ihbarı gönderilmesi kar ısında feshin haklı olmad ı ı..." ekinde hukuki nitelendirme ve de erlendirme niteli i ta ryan tespitlerle rapor hazırlanması yoluna gidildi i, hukuki nitelendirme ve de erlendirme istenilmesi noktasında bilirki inin Bilirki ilik Yönetmeli inin 11/2 ve 53/1 maddeleri gere ince bilirki ilik görevinden çekilmesi gerekirken, böyle bir bildirimde gitmeksizin, HMK.266/1 ve Bilirki ilik Kanununun 3/2 maddelerine aykırı olacak ekilde hukuki nitelendirme ve de erlendirmeler içeren rapor düzenleme yoluna gitmi oldu u görülmekle bu husus mevzuata ve usule aykırı olarak oldu u de erlendirilmi olmakla;

Yapılan disiplin soru turması sonucunda, ihlal edilen mevzuat hükümlerinin nitelik ve a rlıklı ı ile ikayet edilen dosyaların sayısı nazara alınarak Sicil numarası ile Bursa Bölge Bilirki ilik Listemizde kayıtlı olan'nun, 6754 sayılı Bilirki ilik Kanununun 13/1-b.2.fıkrası gere ince bilirki ilik sicilinden ve listesinden çıkarılmasına karar verilmesi gerekti i de erlendirilerek a a ıdaki ekilde karar verilmi tir.

KARAR : Gerekçesi yukarıda açıklandı ı üzere;

Bilirki i hakkında yapılmı olan ve 2018/23-24 ve 25 sayılı disiplin dosyalarında ele alınan ikayete konu hususlar itibariyle;

A-Bursa 3. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2017/23 esas sayılı dava dosyasında;

A/1-Mahkemeye uyu mazlı ın çözümü için bilirki i olarak marka ve patent uzmanı görevlendirilmesi takdir edilmi ise de, bilirki i olarak görevlendirilen'nun, Bilirki ilik Sicilinde bu alanda uzmanlı ının kayıtlı olmad ı halde, böyle bir durumda bu bilirki inin Bilirki ilik Sicilinde marka ve patent konusunda yetkili olmad ını ve bu alanda yetkilendirilmedi ini süresi içinde ilgili mahkemeye bildirerek Bilirki ilik Yönetmeli inin 11/2 ve 53/1 maddeleri gere ince bilirki ilik görevinden çekilmesi gerekirken, böyle bir bildirimde gitmeksizin rapor düzenleme yoluna gitti inden;

A/2- Görevlendiren mercii tarafından bilirki iye incelemesi istenilen hususlar ile ilgili yazılı bir açıklama yapılmamı ve bilirki inin de görevlendiren merciden kendisinden özel ve teknik bilgi gerektiren hangi konularda rapor istenildi i hususunda bir izahat istemeden bilirki inin "Yukarıdaki tespitler ı ı nda, davalı belediye tarafından davacının izni olmadan 9 adet kullanım tespit edilmi olup, bu kullanımın 5846 sayılı yasanın 68. Maddesine göre mali haklara tecaviüz fiilinin olu tu u sonucuna varılmı tır..." ekinde hukuki nitelendirme ve de erlendirme niteli i ta ryan tespitlerle rapor hazırlanması yoluna gitti i anlaşılmı olup, bilirki inin Bilirki ilik Yönetmeli inin 11/2 ve 53/1 maddeleri gere ince öncelikle bilirki ilik görevinden çekilmesi gerekirken, böyle bir bildirimde gitmeksizin, HMK.266/1 ve Bilirki ilik Kanununun 3/2 maddelerine aykırı olacak ekilde hukuki nitelendirme ve de erlendirmeler içeren rapor düzenleme yoluna gitti inden;

B-Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2019/75 Esas sayılı dava dosyasında;

Bilirki ilik Yönetmeli inin 53/1 maddeleri gere ince "Bilirki i...varsa görevden çekinmeyi haklı kılacak bir mazeretinin bulundu unu, görevin kendisine verilme tarihinden veya çekinmeyi gerektirecek durumun sonradan ö renilmesi halinde bu tarihten itibaren en geç bir hafta içinde görevlendirmeyi yapan mercie bildirmesi" yasal bir zorunluluk oldu una göre, aralarında önceden vekalet ili kisi bulunmakta olan ve temelinde aynı uyu mazlık ile ilgili vekil sıfatıyla tespit talebinde bulunan avukat bilirki inin, kendisine bu dosyadan bilirki ilik görevi verilmesinden sonra dürüstlük ve tarafsızlık ilkesi uyarınca Bilirki ilik Yönetmeli inin 11/2 ve 53/1 maddeleri gere ince bilirki ilik görevinden çekinmesi gerekirken böyle bir bildirimde gitmeksizin HMK.266/1 ve Bilirki ilik Kanununun 3/2 maddelerine aykırı olacak ekilde hukuki nitelendirme ve de erlendirmeler içeren rapor düzenleme yoluna gitti inden;

C- Bursa 2.Asliye Hukuk Mahkemesinin 2015/278 esas sayılı dava dosyası ile Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2014/475 esas sayılı dosyasında;

ikayet konusu rapora bakıldı nda, bilirki iye incelemesi istenilen olay ile ilgili açıkça bir görevlendirme yapılmamı ise de bilirki inin görevlendiren merciden kendisinden özel ve teknik bilgi gerektiren hangi konularda rapor istenildi i hususunda izahat istemeden, genel olarak hukuki nitelendirme ve de erlendirme niteli inde rapor hazırlanması yoluna gidildi i, hukuki nitelendirme ve de erlendirme istenilmesi noktasında bilirki inin Bilirki ilik Yönetmeli inin 11/2 ve 53/1 maddeleri gere ince bilirki ilik görevinden çekinmesi gerekirken, böyle bir bildirimde gitmeksizin, HMK.266/1 ve Bilirki ilik Kanununun 3/2 maddelerine aykırı olacak ekilde hukuki nitelendirme ve de erlendirmeler içeren rapor düzenleme yoluna gitti inden;

Bu ekilde ihlal edilen mevzuat hükümlerinin nitelik ve a ırlı ı ile ikayet edilen dosyaların sayısı nazara alınarak Sicil numarası ile Bursa Bölge Bilirki ilik Listemizde kayıtlı olan'nun, 6754 sayılı Bilirki ilik Kanununun 13/1-b.2.fıkrası gere ince B L RK L K S C L N DEN VE L STES N DEN ÇIKARILMASINA;

Bilirki i hakkında bilirki ilik sicilinden ve listesinden çıkarılmasına karar verildi inden, bilirki ilik durumunun, karar kesinle inceye kadar tedbiren pasif hale getirilmesine;

Yazılacak gerekçeli karardan bir suretin ilgili bilirki iye ve mü tekilere tebli ine, ayrıca bilgi amaçlı olmak üzere ikayet konusu dava dosyalarına gönderilmesine;

Karardan bir suretin Hukuk leri Genel Müdürlü ü Bilirki ilik Dairesi Ba kanlı ına gönderilmesine;

Dair; 6754 sayılı Bilirki ilik Kanunu'nun 15/1 maddesi gere ince verilen karara kar ı, kararın tebli veya ilan tarihinden itibaren otuz gün içinde Ba kanlı ımıza itiraz yolu açık olmak üzere oybirli i ile karar verildi.30/12/2019

Ba kan

Üye

Üye

Üye

Üye

e-imzalıdır

e-imzalıdır

e-imzalıdır

e-imzalıdır

e-imzalıdır

Üye

e-imzalıdır

Katip

e-imzalıdır